घटक 2 : सजीवांची उत्क्रांती

उत्क्रांती - सतत आणि संथ वेगाने होणारा बदल.

मानवाच्या उत्क्रांतीचे टप्पे:
मानवाची उत्पत्ती एप नावाच्या मानवसदृश्य वानरा पासून .
त्यापासून उत्क्रांत होत मानवाची प्रजाती सर्वप्रथम आफ्रिका खंडात उदयास आली.
यालाच आपण आदिमानव म्हणतो.

इ.स. 1859 मध्ये चार्ल्स डार्विन या शास्त्रज्ञाने आपल्या द ऑरिजिन ऑफ स्पेसीज या ग्रंथात उत्क्रांतीची संकल्पना मांडली. इ. स. 1871 साली त्याने आपल्या द डिसेंट ऑफ मॅन या ग्रंथात माणसाच्यापाठीच्या कण्याचे शेवटचे हाड हे शेपटीचाच एक भाग आहे हे संगितले.

कुशल मानव(होमो हॅबिलिस) : हातांचा कुशलतेने वापर करणारा .
अस्तित्वाचा पुरावा : आफ्रिकेतील टांझानिया आणि केनिया शोध : शास्त्रज्ञ लुई लिकी
पाठीच्या कण्याला बाक.

ताठ कण्याचा मानव(होमो इरेक्टस)
कुशल मानवाच्या तुलनेत मेंदू विकसित. समूहाने राहत. अग्नीच्या वापराचे महत्व कळले असावे. पण अग्नि तयार करण्याची कला माहीत नव्हती. हत्यारे पूर्वी पेक्षा प्रमाणबद्ध आफ्रिका, आशिया व युरोप खंडात अस्तित्व

शक्तिमान मानव : (निअँडरथल मानव)
जर्मनी येथील निअँडरथल येथे अस्तित्व .
धिप्पाड शरीरयष्टी , मेंदू अधिक विकसित , गुहांमध्ये वस्ती , मुख्यत्वे मांसाहारी ,अन्न भाजून खात असे. अग्नि निर्माण करण्याची कला अवगत होती . मृत व्यक्ति सोबत प्राण्यांची शिंगे , हत्यारे पुरत. सुमारे 30 हजार वर्षापूर्वी हा मानव नष्ट झाला.

बुद्धिमान मानव (होमो सेपियन) युरोपमध्ये क्रोमॅनोन नावाने ओळख . आफ्रिका, आशिया व युरोप खंडात अस्तित्व ।स्वरयंत्र विकसित , लवचिक जिभ ,विकसित भाषा पद्धती . चित्रे काढत होता , वस्तु बनवत होता .

प्रगत बुद्धीचा मानव. (होमो सेपियन सेपियन) मेंदू अधिक विकसित. शेतीचे व पशुपालन तंत्र अवगत. अधिक स्थिर जीवन